

Sydkustens landskapsförbund rf

Riksdagsvalsprogram 2027

Kunskap, kultur och en meningsfull fritid stärker människors välmående och framtidstro – något som behövs i dagens Finland. God utbildning och delade erfarenheter bidrar till ett tryggt och jämlikt samhälle och en stark demokrati.

Sydkustens landskapsförbund jobbar för att främja utbildning och kultur på svenska i sina 16 medlemskommuner, och även i resten av Svenskfinland och i de svenska språköarna i Finland. Vi är en av många organisationer som stöder samhället genom projektinsatser i skolor, på daghem och i kommunernas övriga verksamhet. Vi arbetar för en levande tvåspråkighet och för att stärka svenskan som nationalspråk genom riktade insatser. Inför riksdagsvalet 2027 vill vi lyfta fram tre teman: god utbildning på svenska, kulturens ställning och barns och ungas fritidsmöjligheter.

- **Utbildning är nyckeln till framgång**
- **Konst och kultur skapar mening**
- **Barn och unga behöver framtidstro**

Utbildning på svenska ska hålla hög kvalitet

Satsa långsiktigt på läs- och skrivfärdigheter. God läs- och skrivförmåga är avgörande för att utbilda sig, vara delaktig i arbetslivet och påverka det som händer i samhället. Barns läs- och skrivutveckling ska stödas med början i småbarnspedagogiken, i enlighet med den nationella läskunnighetsstrategin. Språkstärkande undervisning är speciellt viktig på språköar och tvåspråkiga områden där svenskan är i minoritet.

Det behövs behörig personal för att hålla en hög kvalitet inom undervisningen. Satsa på att utbilda personal för alla stadier, erbjuda fortbildning och behörighetsgivande utbildning. Särskilt småbarnspedagogiken på svenska behöver behålla och locka ny behörig personal. Det här kan uppnås genom handledning och mentorskap och genom flexibla alternativ för fortbildning och vuxenutbildningsstöd.

Satsa på integration på svenska. Att nyanlända lär sig svenska är viktigt för den levande tvåspråkigheten i Finland. För det behövs undervisningen i svenska som andraspråk och mera integrationsutbildning på svenska för vuxna nyanlända.

Garantera elevvård på svenska. Elevvården är en avgörande stödfunktion för att skapa en trygg skolgång och den behöver erbjudas på elevens modersmål.

Kultur och konstundervisning är strategiskt viktiga

Kulturbranschen bidrar till ökad livskraft och välmående i samhället. Det behövs satsningar på samarbete över kommun- och regiongränser och möten mellan kulturbranschen och andra sektorer. Detta lyfts också upp i genomförandeplanen för den [kulturpolitiska redogörelsen](#). Organisationerna har här en avgörande roll och de behöver därför stödas.

Höj kulturbudgeten till 1 % av statsbudgeten för att ge kulturbranschen möjlighet att växa. Vi understöder denna målsättning som uttalats av kultur- och konstområdets centralorganisation [Kulta rf](#).

Satsa på tillgänglig konst- och kulturfostran. Den grundläggande konstundervisningen utvecklas och fältet behöver den utlovade statliga tilläggsfinansieringen på 10 miljoner euro. Även lågtröskelverksamhet behövs för att barn och unga ska ha mångsidiga möjligheter att uppleva konst och kultur, såsom [Konsttestarna](#) för alla elever i åk 8. Kommunerna ska uppmuntras att utveckla sina kulturläroplaner, också på svenska.

Kultur på svenska behövs. Kulturaktiviteter på det egna språket är särskilt viktiga för minoriteter. Tvåspråkiga orter och svenska språköar behöver därför särskilda satsningar på kultur och fritid på svenska.

Meningsfull fritid för barn och unga stärker framtidstron

Satsa på fritidsaktiviteter med trygga vuxna. De bidrar till en meningsfull tillvaro och hållbara framtidsutsikter för barn och unga som växer upp i en orolig tid.

Fritidsaktiviteter på svenska behövs. Barns språkidentitet och tillhörighet stärks när de får använda sitt modersmål också utanför skolan. Därför behövs särskilda satsningar på tvåspråkiga orter och på språköar.

Utred möjligheten med en helhetsskoldag. En helhetsskoldag innebär ledd verksamhet i eller nära skolans utrymmen efter skoldagens slut. I nuläget erbjuds eftermiddagsverksamhet för årskurs 1–2 men även barn i årskurs 3–6 gagnas av fritidsverksamhet med låg tröskel. Vi vill att förslaget om helhetsskoldag utreds närmare tillsammans med Finlandsmodellen för hobbyverksamhet som har genomförts under de senaste åren.

Tillräcklig statlig finansiering för morgon- och eftermiddagsverksamhet behövs för att nå flera barn. Då deltagaravgifterna hålls på en skälig nivå motverkar vi utanförskap, ojämlikhet och segregation i samhället.

Ett gemensamt språk skapar trygghet. Morgon- och eftermiddagsverksamheten bör ges på elevernas skolspråk.

